

BEDRIJFSLEIDER KOOS BROEKMAN: STERKSEL IS TRENDSETTER VOOR DE ONTWIKKELINGEN IN DE VAR- KENSHOUDERIJ

Vanaf de oprichting van het regionale Varkensproefbedrijf "Zuid- en West-Nederland" is Koos Broekman er bedrijfsleider. Voordat hij in Sterksel terecht kwam werkte hij als kwaliteitscontroleur bij de C.H.V. en als voorlichter bij het Consulentenschap voor Varkens- en Pluimveehouderij in Tilburg. Toen de plannen voor het Varkensproefbedrijf te Sterksel rond waren, solliciteerde Broekman. Per 1 februari 1970 trad hij in dienst als bedrijfsleider. Gelijktijdig daarmee begon de bouw van het Varkensproefbedrijf.

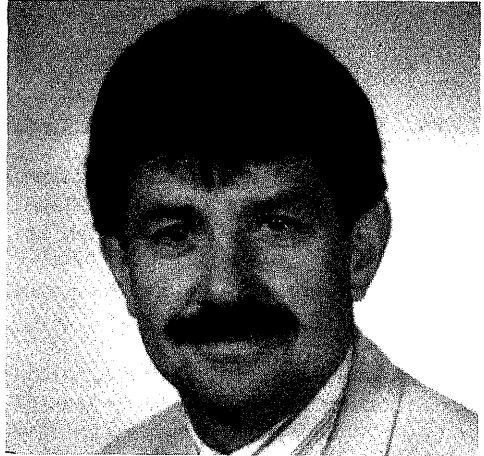

Foto: J.A.C. Broekman, bedrijfsleider Varkensproefbedrijf, Sterksel.

"Alles in dit bedrijf, van potlood tot brijvoerin-
stallatie, is door mijn vingers gegaan. Dat
schept een nauwe band. Ik werkte hier als
eerste en een tijdlang ook als enige. Pas
toen de bouw klaar was en de eerste var-
kens binnen waren, kwamen er diervorzor-
gers bij. Peter Kersten werkt sinds 1974 op
het kantoor.

Het Varkensproefbedrijf Sterksel was
meteen vanaf het begin een trendsetter.
Veel zaken hier waren nieuw voor de prak-
tijk, maar hebben zich wel doorgezet. Denk
bijvoorbeeld aan de dwarsopstelling van
afdelingen. In 1970 was die nog nergens te
vinden. Het Varkensproefbedrijf Sterksel
heeft deze opstelling vanaf het begin gehad.
Ze is wijdverbreid overgenomen door de
praktijk en functioneert nu nog steeds!

Over het algemeen pikt de praktijk onze ver-
nieuwingen snel op. Dat is grotendeels een
kwestie van mentaliteit. Hier in het Zuiden is
de mentaliteit van de boeren zodanig, dat
veranderingen met durf worden doorge-
voerd. Goede veranderingen dan, die de
produktiviteit verbeteren.

Renovatie

In de loop der jaren is het proefbedrijf eigen-
lijk continu verbouwd. Voor het uitvoeren
van proeven is dat ook noodzakelijk. In 1974
is er een renovatie geweest. Toen werd er
van hogerhand besloten geen vier regionale
varkensproefbedrijven te bouwen maar het
bij de bestaande twee (Raalte en Sterksel)
te laten. Zowel Raalte als Sterksel zijn toen
uitgebreid.

Dat is onze laatste grote verbouwing
geweest. De belangrijkste reden voor de
renovatie van 1987 tot 1989 was, dat de
logica uit het bedrijf was. Door al die kleine
verbouwinkjes en aanpassingen was het
bedrijf als een uitgestukte deken. Diercate-
gorieën waren versnipperd over het gehele
bedrijf en de looplijnen klopten niet meer.
Daar moest nodig verandering in komen.

Een aanleiding om te renoveren was ook
wel de komst van het Proefstation. Enerzijds
willen de regionale varkensproefbedrijven
niet overschaduw worden en hun eigen
identiteit en hun waarde voor de praktijk
benadrukken. Anderzijds was de investering
voor het Proefstation-gedaan en achter de

rug, zodat er nu weer financiële ruimte was voor ons. Op dat moment moest wel de discussie gevoerd worden over de voortgang van het praktijkonderzoek. Hoe gingen we, met het Proefstation erbij, verder? Was het regionale Varkensproefbedrijf Sterksel nog wel zo'n investering waard? We hebben ons op dat moment echt opnieuw moeten bewijzen.

Enfin, we kregen dus een budget om te renoveren. Het was niet ruim. De hele begroting was gebaseerd op 60% van het prijzenschema. Dat kwam erop neer dat we f 860.000 ter beschikking hadden. Daarbij kwamen dan nog allerlei beperkingen. We moesten bijvoorbeeld alle veranderingen binnen de bestaande bedrijfsgebouwen doorvoeren en uitbreiding van dierplaatsen mocht niet.

Het moeilijke aan zo'n renovatie is, dat er gaandeweg nog allerlei plannen bijkomen waarvan jē denkt: als we dan toch renoveren dan moet dit ook nog maar en dan kan dat ook nog. Het budget verandert helaas niet zo gemakkelijk, zodat het steeds moeilijker wordt om alles wat je wil te realiseren. Gelukkig hadden we nog wat extra middelen uit het Fonds Welzijn en het Financierings Overleg Mest- en Ammoniakonderzoek (FOMA). Wat we daar allemaal mee doen, komt in dit boekje uitgebreid aan de orde!

Het verloop van de renovatie was uitstekend. We hadden een bouwcommissie, waarin de heren Vrenken en Verdoes zaten vanuit het bestuur, de heer Voermans van het Proefstation en ikzelf als bedrijfsleider van Sterksel. De bouwcommissie vergaderde minimaal eens per maand en hield de planning en het verloop van de reconstructie in de gaten. De onderzoekers, die hier hun proeven hebben lopen, waren via werkgroepen vertegenwoordigd. In die werkgroepen zaten ook mensen van het CAD-Bedrijfsuitrusting in de Veehouderij en huisvestings-specialisten van de Consulentschappen. De Gezondheidsdienst voor Dieren in Noord Brabant heeft via diverse overlegvormen zijn steentje bijgedragen. Verder heeft ook het personeel uiteraard zijn inbreng gehad.

Accentverschuiving

Na de renovatie gaan we weer volop verder met het praktijkonderzoek. De accenten

komen daarbij te liggen op welzijn en milieu, op de produktiviteitsverbetering en op automatisering. Die aandacht voor het milieu is terecht. Wij proberen door het uittesten van allerlei mestverwerkingsystemen de schadelijke uitstoot van ammoniak te verminderen. Maar ook het automatisch voeren heeft hiermee te maken. Met een automatische voerinstallatie kun je precies voeren wat en hoeveel je wil. Ook op deze manier is de ammoniakuitstoot te verkleinen.

De produktiviteitsverbetering is noodzakelijk omdat er geen groei meer zit in de varkenshouderijsector. Je zult dus met hetzelfde aantal of zelfs met minder dieren moeten presteren. Ik denk zeker dat dat mogelijk is. De guste en drachtige zeugen bijvoorbeeld zijn tot nu toe in het onderzoek een vergeten groep. Ook moeten we meer aandacht krijgen voor de details. De voortschrijdende automatisering geeft ons daarvoor de mogelijkheden. Geloof me, binnen 5 jaar zitten we in Nederland op 25 gespeende biggen per zeug per jaar. Men is zich niet bewust van wat er technisch allemaal nog kan.

Sterksel blijft

Het Varkensproefbedrijf Sterksel zal ook in de toekomst voorop blijven lopen. We blijven nieuwe mogelijkheden ontwikkelen en beproeven.

In september worden er veel nieuwe proeven opgestart, waarvan sommige al op korte termijn effect zullen hebben.

Het grootste probleem voor de varkenshouderij is misschien wel de gezondheid. Daarmee valt of staat de hele sector. Het is niet voor niets dat we daaraan zoveel aandacht besteden. We hanteren nu volledig het schone weg/vuile weg-principe. Geen enkele bezoeker komt meer in direct contact met de dieren.

Tegen alle boeren zou ik tenslotte willen zeggen: wie het vernieuwde Varkensproefbedrijf wil zien moet niet wachten tot hij op excursie kan komen. Met excursies zullen we al vrij snel voor het eerste jaar volgeboekt zijn.

Daarom geldt voor iedereen: wil je het vernieuwde Varkensproefbedrijf zien, kom dan in september naar de Open Dagen!"